

O tomto zpravodaji

Občasný zpravodaj je doplňkovým informačním médiem občanského sdružení Za Opavu, které si klade za cíl přispívání k ochraně kulturního dědictví, životního prostředí, zdravých životních podmínek ve městě Opavě a jeho okolí. Vznik občanského sdružení byl v roce 2007 podnícen iniciativou několika jedinců, kteří cítili potřebu vyjádřit svou nespokojenost se stávající úrovní zásahů do veřejných prostor města Opavy. Během dosavadní tříleté činnosti jsme se účastnili mnoha desítek úředních jednání, vyprovokovali některá veřejná projednání zamýšlených stavebních akcí. Založili jsme Opavskou cenu J. M. Olbricha, uspořádali jsme řadu přednášek a happeningů.

Zajímá vás co děláme? Rádi byste naši činnost podpořili? Chcete se přidat a podílet se přímo na našich aktivitách? Sdružení Za Opavu je otevřenou společností vítající jakékoliv podněty a podporu. Členem sdružení se může stát každý, kdo se ztotožní s našimi stanovami a projeví svůj zájem (přihláška členství je ke stažení na webu www.zaopavu.cz). Zapojit se můžete i prostřednictvím internetu formou komentářů k článkům nebo se zapojit do diskuzí o aktuálních tématech

Za o.s. Za Opavu příjemné čtení přeje Tomáš Skalík

Zveme Vás na autorská čtení

Série šesti autorských večerů s názvem Básnické hlasy 2010, kterou pořádá o.s. Za Opavu ve spolupráci se Slezskou univerzitou v Opavě, odstartuje v úterý 16. února.

Záměrem sdružení je přivést do Opavy zajímavá jména autorů poezie i prózy, kteří osloví nejen svým jménem a tím, kolik posbírali literárních cen, ale především hloubkou své práce. Autorská čtení odstartují v úterý 16. února od 20 hodin v kavárně Evžen na Beethovenově ulici. Prvním hostem bude prozaik Jan Balabán. Během dalších setkání, kterými bude provázet básník Jakub Chrobák a na něž bude volný vstup, by se v Opavě měli objevit například autoři Petr Král a Vanda Králová, Antonín Bajaja a Jaroslav Kovanda, Vít Slíva a Robert Fajkus, Radek Malý a také autoři spřátelených literárních časopisů Psi víno, Texty, Host a Weles. Finální verze programu závisí také na časové vytiženosti jednotlivých autorů, kteří se mohou ještě měnit. Akce se konají za podpory Statutárního města Opavy, které přispěje na pořádání večerů finančním grantem.

Ondřej Hložek

Buk pod Ptačkem

Pod Ptačím vrchem v Sadech Svobody roste již 120 let strom, červenolistý buk. Málokdo by si nevšimnul tohoto velikána, který má na protější straně za kašnou svého bratra. V několika posledních letech se v kořenech stromu objevila hnízda nebezpečné houby – Vějířovce obrovského, která strom narušila takovým způsobem, že nejspíše dojde k jeho odstranění.

Odbor životního prostředí ve spolupráci s řadou odborníků jej delší dobu sleduje. Na základě dřívějších posudků byla provedena opatření směřující

ke zlepšení jeho zdravotního stavu. V nedávné době byl vypracován posudek nový, který již hovoří o stromu jako o nebezpečném. V listopadu 2009 byla pod jeho korunou uskutečněna schůzka všech zástupců, kteří měli k problematice co říci. Na základě přednesených informací také naše sdružení muselo souhlasit s dendrologickými odborníky. Počátkem tohoto roku měla být uskutečněna tahová zkouška, která by zjistila další skutečnosti týkající se zdravotního stavu stromu. Vzhledem k nenadálé nadílce sněhu však musela být odložena. Uvidíme, zda bude možné životnost stromu ještě prodloužit. Všichni, kdo strom známe, bychom si to přáli.

Kateřina Skalíková

Jak bude vypadat Stříbené jezero?

Jak by mělo vypadat okolí Stříbrného jezera? Mělo by být toto místo, které je pro řadu Opavanů významné, ponecháno samovolně působícím přírodním procesům? Nebo naopak potřebuje údržbu a mělo by se více otevřít potřebám rekreace? A pokud ano, tak jak?

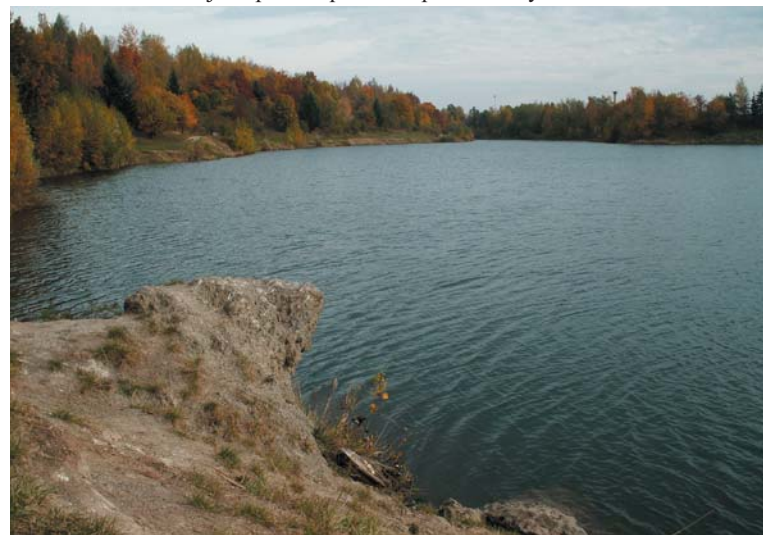
Přesně těmito otázkami se museli zabývat zpracovatelé projektu, který se zabývá rozvojem rekreace v okolí Stříbrného jezera. Vedení města již dlouhodobě plánuje vyšší rekreační využití celé oblasti a hodlá zažádat o finanční prostředky na realizaci tohoto záměru.

Protože se jedná o relativně významný projekt a sdružení Za Opavu se o něj dlouhodobě zajímá, zaslali jsme v červenci minulého roku Ing. arch. Bendíkovi žádost, abychom se mohli na jeho plánování aktivně podílet. Na to nám bylo sděleno, že na projekt nemá město přímý vliv, proto nám nemůže být zcela vyhoveno. V lednu roku 2010 jsme byli z iniciativy Ing. Marie Vavrečkové – vedoucí odboru životního prostředí – alespoň přizváni na jednání se zpracovateli projektu (Ing. arch. Dehner a Ing. Ondruška), kteří nám celý záměr představili s možnostmi se k němu v předstihu vyjádřit.

Projekt ve stručnosti předpokládá mmj. vybudování ploch pro parkoviště v jižní části u silnice Rolnická, novou lávku přes řeku Opavu směrem do Městských sadů, vybudování příjezdové stezky pro cyklisty, úpravu stávajících pěn okolo jezera na mlatové chodníky, přivedení technické infrastruktury (vodovod, kanalizace, osvětlení) a úpravy zeleně v jejím okolí (pravidelné kosení trávníků v zadní části jezera, prořezávku stromů apod.). I když záměr předpokládá větší úpravy ploch zeleně za Stříbrným jezerem, počítá také s vytvořením přírodního prostředí pro obojživelníky v úzkém zálivu ve východní části jezera.

Po seznámení se záměrem jsme konstatovali, že s jeho obsahem v zásadě souhlasíme a projekt jako celek je možno považovat za přínosný. Odboru životního prostředí a zpracovatelům projektu jsme zaslali vyjádření, ve kterém upozorňujeme na možné riziko vodní eroze a poškození mlatových chodníků (viz např. zkušenosti s chodníky na Náměstí Osvoboditelů). Dále navrhuje vytvoření pevné plochy – ostrůvku v ploše jezera, na kterém by mohli plavci odpočívat nebo instalaci naučného panelu o historii jezera.

Určité výhrady máme k možným velkým zásahům do zeleně v části za jezerem. Náзор našeho sdružení je, že by intenzita zásahů do porostů neměla být příliš vysoká. Jednoznačně souhlasíme s odstraněním nepůvodních dřevin. Zároveň si myslíme, že by mělo být v přiměřené míře zachováno keřové patro, které slouží jako útočiště i zdroj potravy pro ptáky a ponecháno několik starších stromů a mrtvého dřeva jako prostor pro život ptáků a hmyzu.

Na konec chceme zmínit jeden aspekt, který považujeme za velmi důležitý. Při přípravě podobných investičních akcí, které se týkají širší veřejnosti, je důležité, aby se do plánování mohli zapojit zájemci z jejich řad. Celý záměr pak může být obohacen o zajímavé nápady a především se tímto dá předejít možným konfliktům v budoucnu.

Pokud se o projektu pouze informuje až po jeho dokončení, většinou je již nemožné jej ovlivnit. Avšak pokud jsou zájemci zapojeni do plánování už v jeho počátcích, existuje zde prostor pro nalezení všeobecně uspokojivého směru a přijatelného řešení. Z těchto důvodů oceňujeme, že jsme byli přizváni k projektu ještě před jeho definitivním dokončením, což považujeme ze strany města za pokrok.

Zdeněk Frélich

Opavská cena J. M. Olbricha 2009

Stanovisko poroty

V letošním roce porota Opavské ceny J. M. Olbricha, jejíž členové jsou odborníci z řad památkářů, architektů, teoretiků a výtvarníků z Opavy, Ostravy, Brna a Prahy, posuzovala celkem jedenáct nominovaných realizací v oblasti rekonstrukce za rok 2008 a 2009.

Porota se rozhodla Opavskou cenu J. M. Olbricha za rekonstrukci v letech 2008 a 2009 neudělit. Porota posoudila všech jedenáct návrhů a konstatovala, že ve všech případech lze ocenit investory za snahu o povýšení stávajícího stavu objektů a veřejných prostorů. Řada nominovaných rekonstrukcí je ve výsledku poměrně zdařilá, vysoké kvalitativní požadavky nutné pro udělení této ceny však nenaplní.

Přestože porota žádné nominované realizaci cenu neudělila, vyslovuje čestné uznání Opavské ceny J.M. Olbricha, a to rekonstrukci Poutní kapličky ve Starých Těchanovicích na Opavsku. Autorem projektu je Ing. Arch. Lubomír Dehner a Ing. Ondřej Kubesa z opavského Studia-D, investorem a iniciátorem přestavby jsou Lesy České republiky s.p. Porota hodnotí rekonstrukci jako příkladný postup zachrany a obnovy drobné architektury v krajině jako kulturní nadstavby nad rámec prosté užitekivosti v poměrně odlehleém

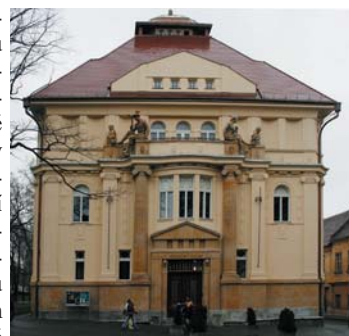
místě bývalých Sudet. Projektant na základě stavebního torza kapličky s některými dochovanými detaily a starých fotografií provedl pečlivou a precizní přípravu prací vedoucích ke zdařilé realizaci. Porota pokládá za důležité i další možné využití kapličky, jejího vtáhnutí do života okolní krajiny a lidí v ní pobývajících.

Čestné uznání bylo autorům rekonstrukce předáno v úterý 22.12., v den narození J.M. Olbricha ve 12 hodin na místě jediné opavské, dnes již zaniklé realizace tohoto slavného architekta na Ratibořské ulici /Ratibořská 7/.

Pozitivně byla hodnocena také rekonstrukce ulice Hauerova opět od autorů Ing. Arch. Lubomíra Dehnera a Ing. Ondřej Kubesa ze Studia-D s investorem Statutárním městem Opava. Porota uznala tuto realizaci jako kvalitně zkulturnovaný veřejný prostor zahrnující chodníky, integrovaná parkovací stání, výsadbu stromů, veřejné osvětlení; zhodnotila dobře provedené detaily, vhodně umístění lamp a košů a nenápadné ale přiměřené působení použitých materiálů, byť náležejících k těm méně nákladným. Porota konstatovala, že takový výsledek by měl být běžným standardem přestavby veřejného městského prostoru.

Záporně byla porotou přijata rekonstrukce interiéru Obecního Domu v Opavě, především bezradnou a nekonceptní aplikací různorodých dekorativních i funkčních prvků, které nekorespondují s architekturou stavby a nedosahují předpokládané úrovně. Negativně bylo shledáno rovněž provedení celé řady detailů, které se ve svém úhrnu významně podílí na atmosféře prostoru. Konečné podobě Obecního domu neprospěla výměna architektonických studií v průběhu rekonstrukce. Popsané nedostatky jsou především chyby prováděcí firmy, stavebního dozoru, interiérového designéra a nedůslednosti a potřebné uvědomělosti investora. V případě Obecního domu došlo k rekonstrukci, která sice umožní provoz a fungování Obecního domu v zamýšleném rozsahu, ale vzhledem k očekáváním, finanční zajištěnosti a prioritám, jaké přestavba a následné využití objektu pro investora a celou Opavu má, došlo k promarnění jedné velké příležitosti vytvořit reprezentativní prostor, který by se svou kvalitou zapsal do kulturních dějin města. Autorem interiéru je Jitka Vrbková ze studia RAP s.r.o. v Mikulově, investorem Statutární město Opava, realizace - Metrostav a.s..

Koncem roku 2010 bude porota zasedat nad cenou za novostavbu kolaudovanou v letech 2009-2010. Nominace novostaveb za rok 2008, kdy cena udělena nebyla, zůstávají v platnosti.

Porota Opavské ceny J.M. Olbricha:

Prof. akad. soch. Kurt Gebauer, VŠUP Praha
Ing. arch. Radim Václavík, Centrum nové architektury, Ostrava
Ing. arch. Yvette Vašourková, CCEA, Praha
Ing. arch. MgA Osamu Okamura, šéfredaktor časopisu Era 21, Brno
Mgr. Dalibor Halátek, o.s. Za Opavu, Opava
Dr. Martin Klimeš, o.s. Za Opavu, Opava
MgA. Tomáš Skalík, o.s. Za Opavu, Opava

Další nominované stavby

Vila, Otická 37, Opava

Vila, Zukalova 3, Opava

Kape, Malé Hoštice

Teva, Komárov

Kape, Staré Oldřůvky

Městský hřbitov, Opava

Kulturní dům, Radkov

Mateřská škola, Holasovice

Obnova Božích muk při staré cestě mezi obcemi Melč a Mikolajice

Boží muka pochází patrně z 19. století. Jejich původ je nejasný, nepodložené prameny uvádějí souvislost s tažením generála Laudona ze slavné bitvy s Prusy v nedalekých Guntramovicích. Bitva u Guntramovic spadá do období sedmileté války (1756-1762). Armáda se měla vrátit směrem na Opavu právě touto cestou a dochovaná památka pak měla být postavena na počest jejich vítězství.

Samotný objekt je svým atypickým tvarem v rámci regionu poměrně unikátní záležitostí. Válcová stavba o celkové výšce cca 3,2m byla vyzděna z cihel a z lomového kamene. Sloup je osazený na čtvercové patce, přičemž těleso sloupu – dřík, se mírně kónicky zužuje směrem vzhůru. Lucernu, nebo-li kaplici, vytváří předsazený osmihřanný prstenec, na jehož horní část nasadil čtveřice mělkých čtvercových nik rámovaných předsazenou špaletou ústící v horní části do půlkruhového oblouku. Vrchol kaplice je vejčitě zaoblen a dotváří jej kovaný kříž s rozšiřujícími břevny.

Památka je příkladem drobné venkovské architektury a také významným krajinnotvorným prvkem. Do dnešních dnů se zčásti dochovaly také původní omítky, které jsou svým složením a hrubozrnnou strukturou rovněž zajímavým dokladem tehdejšího stavitelství. Omítky jsou vápenné, přesto stále velmi kompaktní. Jsou nahozeny v jedné vrstvě, místy v síle až 8 cm.

Při opravách bylo, s ohledem na výjimečnost stavby, preferováno pokud možno v maximální možné míře konzervační ošetření objektu.

Původní omítky byly očištěny, zainjektovány a zpevněny. Nové omítky z uleželého vápna byly doplněny v místech, kde stávající zcela chyběly. Hlavice památky, opravovaná již počátkem 20. stol., se bohužel nacházela v havarijním stavu a musela být rozebrána. Avšak nejzachovalejší čelo výklenků bylo před rozebráním domodelováno a byla z něj sejmuta forma. Následovně byly zhotoveny odlitky z umělého kamene, které byly osazeny na místo destrukovaných výklenků. Zbytek hlavice byl dozděn cihlami a umělým kamelem ve stávajícím tvaru.

Při zahájení obnovy památky kovový kříž zcela chyběl. Bylo v plánu vyrobit jeho kopii podle fotografií z roku 1987. Díky tomu, že v květnu 2009 byli osloveni také občané Melče a Mikolajice ke spolupráci na plánované obnově památky, se podařilo dohledat původní kříž, který byl odborně repasován Janem Světlíkem z Otice a navrácen zpět na své místo.

Během práce na opravách vznikl také nápad obohatit památku doplněním o nové reliéfy, které jsou nyní umístěny v nikách hlavice. Po konzultaci s památkovými orgány byl realizován záměr s vyobrazením čtyř svatých, odkazujících k okolním obcím: sv. Vendelín k osadě Vendelín, sv. Florián k obci Mikolajice (autorem obou reliéfů je Matěj Němeček), sv. Kryštof k obci Dolní Životice (autorem je Dalibor Halátek) a sv. Antonín Paduánský k obci Melč (autorem je Magdalena Nováková). V těchto obcích se nacházejí církevní památky zasvěcené právě uvedeným světcům.

Jsme rádi, že jsme se mohli podílet na obnově této památky a děkujeme všem, kteří přiložili pomocnou ruku k dílu. Věříme, že jsme tak společně pomohli prodloužit její život a že se podařilo znovuoživit jedno zajímavé místo, kde se na staré cestě nad jedinečným výhledem může setkat naše přítomnost s dávnou historií.

Tomáš Skalík

Oprava kapličky v Ostravě - Krásném Poli

Úřad městské části Ostrava-Krásné Pole se v roce 2009 rozhodl nechat opravit kapli u hřbitova. Po odmítnutí několika nabídek byla přijata nabídka občanského sdružení Za Opavu na opravu kaple.

Drobná kaple je situována v horní části obce při cestě k vodárně, naproti hřbitova. Kaple pochází podle dochované datace ve štítu z roku 1851, je zhruba půlkruhového půdorysu. Na čelní straně je trojúhelný štít a vstup zakončený půlkruhem s osazenými novodobými dveřmi. Čelní stěna je opatřena

i jednoduchou bosáží, která je vymezena žlábků v omítkě. Vnitřní půlkruhový prostor je sklenut velmi plochou plackou, na podlaze je umístěna zděná menza s jednoduchým ozubem. Střecha je z části sedlová s komolým závěrem. Hrana štítu je opatřena plechovou ozdobnou lištou, ve vrcholu je osazen křížek. Před kaplí je vytvořena oblázková štetová dlažba.

První fáze obnovy spočívala v opravě střechy. Krovová konstrukce sestávající z jediné vaznice a pěti krokví opřených přímo o zdivo, byla po průzkumu a konzultaci s památkáři snesena. Byla vytvořena nová krovová konstrukce, na níž byly radiálně nabitý latě a nové smrkové štípaného šindele. Spáry mezi zadní a štítovou částí byly vyplněny pazdřím a vápennou maltou. Celá střecha byla natřena olejovým napouštědlem.

Dutá místa omítek byla injektována, dutiny byly vyplňovány injektážním tmelem, uvolněné části omítek byly otmeleny a zpevněny. Ve štítu byly provedeny sondy pro určení původní barevnosti štukových štitků s dekorací. Pod mocným souvrstvím vápenných nátěrů byly nalezeny zlomky zlacení na modrém podkladu. Bylo dohodnuto, že budou sejmuty pouze nátěry na čtyřech dekoracích, na římsách a v plochách bude ponecháno maximum nátěrových vrstev. Dveře byly repasovány, z otvorů byla vyjmuta plexiskla a nahrazena jednoduchou dřevěnou mříží.

Ozdobná zrezivělá plechová lišta ze štítu byla sejmuta, jedna část byla očištěna a podle ní byly vyrobeny kopie, které byly osazeny zpět na své místo na štítě. Na vrchol střechy byl umístěn kříž.

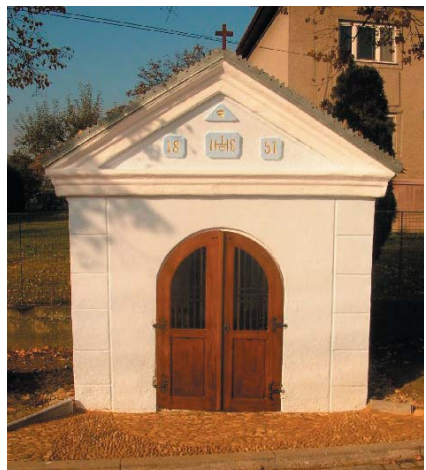

Kaple je jedinou nemovitou kulturní památkou na území obce a je i cennou památkou místního významu. Přestože stav památky nebyl před opravou poměrně dobrý, podařilo se zachovat maximum původních materiálů (omítek, vápenných nátěrů, štuky atd.), byl obnoven pravděpodobný původní vzhled kaple a i bezprostřední okolí se podařilo rehabilitovat dle požadavků památkové péče. S ohledem na výjimečnost zachovalost všech vrstev nátěrů a původních omítek byly při rekonstrukci užity restaurátorské postupy opravy, které umožnily zachovat maximum materiálů, které lze chápat jako odkaz předků, kteří se o kapli více než 150 let starali a přidávali své vrstvy nátěrů a oprav, jejich odkaz, či práci jsme neměli právo odstranit s vidinou nové omítky s rovňším povrchem. Právě nerovnosti, původní materiál a drobné defekty tvoří z památky památku.

Realizaci hodnotíme z našeho pohledu jako velmi zdařilou. Konzervace a injektáž omítek byla zvládnuta, stejně tak jako nová šindelová střecha a štetová dekorativní dlažba před kaplí.

Také touto cestou bychom chtěli poděkovat všem, kteří se účastnili při záchraně této drobné památky. Zvláštní poděkování patří: městskému obvodu Krásné pole – za důvěru v nás vloženou, Jiřímu Hurníkovi – za všechny práce spojené s dřevem, Adamovi a Lubomíru Halátkům – za pomoc se střechou, nátěry a především dlažbou, Janu Světlíkovi – za kovářské práce a všem ostatním, kteří při stavbě pomáhali pomocí v rámci svých možností, ať už fyzickou či psychickou.

Dalibor Halátek

Kauza SLEZANKA a její vývoj

Když se v současnosti hovoří o soutěži na přestavbu opavské Slezanky na Horním náměstí, málokdo si uvědomuje, jak zkrleslé je celá věc veřejnosti podávána. Chceme věřit tomu, že jde o nezájemná nedopatření a prezentační omyly, ale pro pochopení situace je nezbytné vidět věci ve správném světle.

Velmi matoucí je především to, že návrhy se zabývají řešením celé jižní fronty náměstí, potažmo celého objektu Slezanky. Přitom ale město není vlastníkem ani poloviny této stavby. Město totiž díky 400 miliónovému úvěru zakoupilo pouze menší část Slezanky, zruha od Čedoku směrem k divadlu. Zbytek stále patří několika dalším vlastníkům. Tím, že návrhy zpracovávají celou stavbu a že se o rozsahu městského majetku neinformuje přesně, se zdá, jakoby mělo v budoucnu dojít k rekonstrukci celé stavby, což ale není za současných podmínek představitelné.

Je také zapotřebí zdůraznit, že se současnou iniciativou přišla soukromá developerská společnost, přičemž vlastníkem Slezanky (přesněji části Slezanky) je město Opava.

Na této straně si můžete přečíst tiskovou zprávu společnosti Crestyl, která v nejbližší době zahájí výstavbu obchodního a společenského centra v areálu parku za Slezankou, dále otázky, jež naše sdružení položilo v této souvislosti Radě města a odpovědi na tyto otázky. Závěrem připojujeme také naši poslední odpověď Radě města.

Tisková zpráva společnosti Crestyl z 8. 12. 2009

Architektonická soutěž o podobu opavského Horního náměstí: do finále postupují tři návrhy

Do finálního rozhodování o vítězném projektu architektonické soutěže v Opavě postupují návrhy číslo 1, 3 a 5. Rozhodlo o tom v hlasování téměř tisíc obyvatel města a dvě jednání odborné komise. Architektonické kanceláře Chapman Taylor, Petr Franta architekti a Qarta, které postoupily do nejužšího výběru, nyní zpracovávají do svých návrhů připomínky komise, která během následujících týdnů rozhodne o vítězném návrhu. Ten bude představovat nabídku skupiny Crestyl městu Opava na komplexní zpracování jihozápadní uliční fronty Horního náměstí.

Z šesti návrhů architektonických kanceláří mohli obyvatelé Opavy vybírat od 2. do 30. listopadu na Městském informačním centru či prostřednictvím speciální e-mailové adresy. Odborná komise rozhodovala během dvou zasedání. Během prvního zúžila počet diskutovaných návrhů na celkem čtyři, jejichž obhajobu samotnými architekty si pak osobně vyslechla na svém druhém jednání. To proběhlo na začátku prosince. Do finálního rozhodování tak postupují návrhy číslo 1 architektonické kanceláře Chapman Taylor, číslo 3 zpracované kanceláří Petr Franta architekti a návrh číslo 5 od Qarta Architektura.

„Doposud se rozhodovalo podle celkové koncepce a ideové roviny návrhů. Tři architektonické kanceláře, které postoupily do nejužšího výběru, nyní mají čas na dopracování svých návrhů tak, aby byla více řešena provázanost fasády se samotnými funkcemi jednotlivých částí budovy. Počítáme s tím, že ve vítězném návrhu dle následné diskuse s městem a odborníky z nezávislé komise může samozřejmě dojít k dílčím úpravám tak, aby projekt plně odpovídal představám města a jeho občanů,“ řekl Omar Koleilat, generální ředitel skupiny Crestyl. Ta plně hraje veškeré výdaje spojené s architektonickými zpracováními a následnou realizací návrhu.

Na třech návrzích, které budou posuzovány ve finálním kole soutěže, oceňuje odborná komise zejména odkaz na urbanistickou a historickou stopu místa a vhodně zvolené měřítko.

V odborné komisi návrhy posuzují za město Opava Ing. arch. Pavel Mališ – náměstek primátora, Ing. arch. Zdeněk Bendík – architekt města a Ing. arch. Lucie Langerová z oddělení památkové péče. Národní památkový ústav reprezentuje jeho ředitelka Ing. arch. Naděžda Goryczková. Skupina Crestyl do komise zvolila Ing. arch. Omara Koleilata a Ing. arch. Tomáše Klímu. Externí hodnotitelé jsou zastoupeni Ing. arch. Martinem Chválem – členem výkonného výboru Komory architektů z Ostravy a Prof. Vladimírem Šlapetou z fakulty architektury v Brně.

K odpovědím na 4 otázky položené Radě města

1. Jaké další kroky vedoucí k zajištění kvalitního výsledku architektonických proměn Horního náměstí v Opavě má vedení města připravené?

2. Uvažuje vedení Statutárního města Opavy o vypsání otevřené architektonické mezinárodní soutěže nebo otevřené architektonické soutěže podle pravidel ČKA? Uvažuje o odborných diskuzích, veřejných panelech a dalších architektonických studiích?

3. Zvažuje Statutární město Opava odprodej Slezanky před zamýšlenou proměnou, přestavbou? Za jakou cenu a komu?

4. Jaký vztah má Statutární město Opava ke společnosti Opava Development Company a.s. vzhledem k probíhající soutěži a vzhledem k připravované rekonstrukci jižní strany Horního náměstí?

K Vaším dotazům odpovídám:

ad1) V říjnu nám potenciální investor předložil 6 návrhů možného řešení Horního náměstí. Tyto návrhy posuzuje odborná komise, kterou sestavil investor. Všechny návrhy jsme předložili k veřejné debatě. V této chvíli vybrala veřejnost jeden návrh (návrh č. 1) a odborná komise 2 návrhy (návrh č. 4 a 5). Tyto tři architektonické týmy budou nadále pracovat na návrhu možného řešení. Věřím, že odborná komise doporučí městu ty nejlepší návrhy k finálnímu posouzení. Členy komise jsou mj. Ing. arch. Naděžda Goryczková, ředitelka Národního památkového ústavu a prof. Ing. arch. Vladimír Šlapeta, DrSc, děkan Fakulty architektury VUT Brno, na jejichž odbornou erudici a nezávislý pohled spoléhám. Teprve poté posoudí město výsledek architektonické soutěže, plánujeme opět výstavu všech návrhů a veřejnou prezentaci doporučených řešení za účasti autorů. Následně město rozhodne, zda předloženou nabídku akceptuje, či nikoli.

ad2) Architektonickou soutěž (mezinárodní či národní) vypisuje investor stavby. Protože město Opava nebude investorem, vedení města neuvažuje o vypsání otevřené architektonické mezinárodní soutěže ani otevřené architektonické soutěže podle pravidel ČKA. Statutární město Opava v minulých letech jednoznačně patřilo mezi města, která organizují nejvíce architektonických soutěží. Podle údajů ČKA od roku 2000 vyhlásila statutární města v našem kraji osm architektonických soutěží, z nichž dvě pořádala Ostrava a šest město Opava.

ad3) Ne, před zamýšlenou proměnou či přestavbou Slezanku neprodáme. K případnému odprodeji Slezanky přistoupíme zcela standardně jako v jiných případech architektonicky cenných lokalit, tzn. s potenciálním investorem bychom uzavřeli smlouvu o budoucí kupní smlouvě, v níž by byla stanovena jasná pravidla stavby (architektonický výraz, termíny a prodejní cena) a samotný prodej by se realizoval až po pravomocné kolaudaci.

ad4) Probíhající soutěž organizuje společnost Crestyl, která je vlastníkem společnosti Opava Development Company a.s. S touto dceřinou společností má město již uzavřenou smlouvu o nájmu a budoucí kupní smlouvě v prostoru za Slezankou. Tuto smlouvu schválilo Zastupitelstvo Statutárního města Opavy dne 21. 6. 2005 usnesením číslo 393/21/ZM 05.

S pozdravem Ing. Arch. Pavel Mališ, náměstek primátora

Děkujeme za podrobné odpovědi ze dne 11.12. 2009 na naše otázky zasláné Radě města 26.11. 2009 ohledně soutěže na přestavbu Slezanky.

Bohužel musíme konstatovat, že nás informace, které jsme obdrželi, zklamaly. Myslíme si, že záměr otevřené architektonické soutěže podle pravidel ČKA, pokud by vedení města mělo zájem, je možné snadno vtělit do celkových podmínek smlouvy s budoucím investorem. **Vyžadujeme otevřenou architektonickou mezinárodní soutěž podle pravidel ČKA. Především se nám ale nelíbí skutečnost, že vedení města nemá svou vlastní cestu vedoucí ke kvalitnímu zhodnocení tohoto důležitého prostoru, že nechává iniciativu na soukromé společnosti, že se nechová k prostoru odpovědně, že tak zanedbává svou povinnost!**

V našem stanovisku k návrhům na změnu Slezanky, které jsme vám 26. 11. 2009 rovněž zaslali, píšeme: „**Jsmo přesvědčeni, že architektura druhohradě kvality patří do „druhé řady“, nikoli do tak exponovaného místa, jakým Horní náměstí v Opavě bezesporu je. Zakázku tohoto typu musí řešit architekt minimálně evropské úrovně. Jiná než prvotřídní úroveň je v tak významné lokalitě nepřijatelná... Samotná situace Slezanky není natolik závažným problémem Horního náměstí, jako např. bytový dům v severní frontě náměstí.** Navrhujeme ověřením možnosti zachování stávající budovy Slezanky, jako výrazné stavby své doby... Pokusme se podívat na tuto stavbu pohledem prostým ideologických brýlí, bez onoho apriorního názoru, že touto hroznou stavbou nám komunisté v 70. letech zničili náměstí. Po očistění Slezanky od všech reklam, architektonických nečistot a balastu možná uvidíme poměrně čistou modernistickou architekturu se zajímavě členěnými funkcionalistickými pásovými okny. Je možné budovu Slezanky ponechat v jejím původním výrazu nebo ji dostavět v jejím duchu. Otázkou je přistavení dalšího patra na úroveň okolní zástavby...“ A tyto myšlenky pokládáme stále za aktuální.

Z důvodu našeho zájmu o podobu veřejného městského prostoru v Opavě nabízejeme vedení města pomoc při hledání neoptimálnější varianty utváření Horního náměstí, např. zorganizováním odborného pracovního setkání skupiny významných teoretiků architektury nad tématem možných proměn Horního náměstí v Opavě.

S pozdravem o.s. Za Opavu